

primernih del in nalog za invalide in težavnost del in nalog v posameznih panogah industrije. V primerih, ko OZD razpolagajo z deli in nalogami primernimi za zaposlitev invalidnih oseb, ta dela načrtujejo predvsem za zaposlitev svojih invalidov.

9. Usklajenost samoupravnih aktov z določili republiškega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Republiški zakon je v 140. členu kot rok, do katerega so morale tako SPIZ kot tudi OZD uskladiti svoje samoupravne splošne akte z določili zakona, določil 1. januar 1984. SPIZ je v okviru svojih pristojnosti to že storila s sprejemom statuta in nekaterih drugih splošnih aktov.

OZD na območju občine Ljubljana-Šiška, ki so odgovorile na vprašalnik, so v glavnem že uskladile predvsem pravilnike o delovnih razmerjih, pravilnike o razporejanju sredstev za OD in skupno porabo ter samoupravne sporazume o združevanju v DO oziroma TOZD.

UGOTOVITVE, STALIŠČA IN PREDLOGI

Komite za družbene dejavnosti občine Ljubljana-Šiška je poročilo o varstvu invalidov v občini Ljubljana-Šiška, s posebnim poudarkom na usposabljanju, obravnavanju na svoji 33. seji ter sprejel naslednje ugotovitve, stališča in predloge:

Ugotovitve in zaključki

1. Usposabljanje invalidov za druga dela in naloge je v OZD občine Ljubljana-Šiška še vedno neustrezno.

2. Organizacije združenega dela v svojih letnih načrtih ne planirajo zaposlovanja invalidov, kar je predvsem posledica tega, da organizacije ne razpolagajo s primernimi deli in nalogami za invalide ter tako taka mesta težko planirajo.

Organizacije združenega dela pri zaposlovanju iz objektivnih razlogov dajejo prednost zaposlovanju zdravih oseb, kar pomeni, da se OZD pri zaposlovanju in prerazporejanju invalidov soočajo s številnimi problemi.

3. Analiza kaže, da je največ invalidov III. kategorije invalidnosti in jih OZD v večini primerov razporeja na neustrezna dela in naloge.

4. Komite ugotavlja, da OZD uspešno izvajajo preventivne ukrepe za zmanjševanje nastanka invalidnosti ter bolezenskih okvar v okviru obstoječih tehnoloških razmer, vendar še ne dovolj učinkovito.

5. Hkrati komite ocenjuje, da ni poskrbljeno za zaposlovanje invalidov iz populacije, ki je na strokovni komisiji ocenjena kot nesposobna za delo pod splošnimi pogoji, je pa sposobna za delo pod posebnimi pogoji v invalidskih delavnicah.

Glede na to, da imajo v Ljubljani status invalidskih delavnic le učne delavnice, ki vključujejo samo gluhoneme, je nujno, da se v obdobju 1986—1990 čimprej realizirajo pogoji za izgradnjo oziroma pridobitev invalidskih delavnic za telesno prizadete.

Organiziranje invalidskih delavnic narekuje tudi dejstvo, da varstveno delovni center lahko vključuje le zmerno in teže prizadete osebe, ki nimajo opravilne sposobnosti in so zanje organizirane le družbene oblike varstva pod posebnimi pogoji.

6. Komite ugotavlja, da poteka usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb ustrezno predvsem v tistih organizacijah združenega dela, ki imajo organizirane strokovne-kadrovsko socialne službe.

Predlogi

Komite predlaga, da se v cilju hitrejšega razreševanja problematike zaposlovanja in usposabljanja invalidov pospešijo zlasti naslednje aktivnosti:

1. Vse OZD morajo posvetiti več pozornosti doslednemu izvajanju zakonodaje, s katero so opredeljene obveznosti organizacij združenega dela za usposabljanje, prekvalifikacije in zaposlovanje invalidov. Te obveznosti morajo OZD vključiti v svoje samoupravne splošne akte in v letne plane zaposlovanja.

2. Glede na ugotovitve, da večina OZD pri usposabljanju in zaposlovanju invalidov v glavnem sodeluje le s strokovno službo skupnosti pojojninskega in invalidskega zavarovanja, je nujno, da OZD začnejo sodelovati tudi z Zavodom za rehabilitacijo invalidov.

3. Komite predlaga OZD, da v sodelovanju z dispanzerjem medicine dela pri TOZD Osnovnega zdravstvenega varstva Šiška posvetijo še več pozornosti izvajanju vseh preventivnih ukrepov za zmanjševanje vzrokov, ki pogojujejo nastanek bolezenskih okvar in invalidnosti.

Glede vključevanja invalidov na posamezna dela in naloge, pa morajo OZD upoštevati strokovno mnenje dispanzerja medicine dela, ki kot strokovni organ lahko oceni preostalo delovno zmožnost invalida.

4. Ker je od zaključka bolniškega staleža delavca do posredovanja predloga na invalidsko komisijo (z ocenitvijo stopnje delovne invalidnosti do ustrezne zaposlitve invalida) predolga pot, ki negativno vpliva na motiviranost invalida za delo, morajo OZD in strokovne službe SPIZ skrajšati dolgotrajne postopke v vseh primerih ugotavljanja delovne invalidnosti.

5. Komite predlaga, da se med OZD uvede praksa dogovarjanja glede možnosti za prerazporejanje invalidov na dela in naloge, da bomo tako hitreje zagotavljali ustrezno vključevanje invalidnih oseb v zaposlitev.

6. OZD naj proučijo možnost, da invalidne osebe v okviru usposabljanja pridobijo čim višjo stopnjo strokovne izobrazbe.

7. Komite priporoča skupščini občinske samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje, da to analizo obravnava in upošteva njene ugotovitve in predloge, kot usmeritev za nadaljnje delo strokovnih služb v OZD in skupnosti za zaposlovanje.

8. Komite predlaga skupščini občine, da analizo o varstvu invalidov v občini Ljubljana-Šiška, s posebnim poudarkom na usposabljanju, obravnava in sprejme.

Komite za družbene dejavnosti

Stališča izvršnega sveta

Izvršni svet je obravnaval analizo na 211. seji in sprejel naslednje

sklepe:

1. Izvršni svet sprejema poročilo o varstvu invalidov v občini Ljubljana-Šiška s stališči komiteja za družbene dejavnosti in ugotavlja, da analiza celovito povzema stanje na področju zaposlovanja invalidov v občini.

2. Izvršni svet meni, da je potrebno pri razreševanju problematike zaposlovanja invalidov v občini intenzivirati napore in aktivnosti, da bi na podlagi zakonov in kontinuiranega sodelovanja OZD ter strokovnih služb, pristojnih za reševanje teh vprašanj, zagotovili pogoje za optimalno in dosledno uresničevanje ustavnih načel, ki nedvoumno opredeljujejo vsebino družbenega varstva in družbene pomoči invalidom, kot obliko dejavnosti, ki je posebnega družbenega pomena.

Izvršni svet

RAZISKOVALNA SKUPNOST
OBČINE LJUBLJANA-ŠIŠKA
Ljubljana, 12. 11. 1985

Uresničevanje sprejetih sklepov in stališč o raziskovalni dejavnosti z analizo dohodkovnih odnosov med raziskovalnimi in proizvodnimi organizacijami združenega dela v občini Ljubljana-Šiška

A. URESNIČEVANJE SPREJETIH SKLEPOV IN STALIŠČ O RAZISKOVALNI DEJAVNOSTI

Skupščina občine Ljubljana-Šiška je v januarju 1984 obravnavala gradivo »Aktualna vprašanja Mestne raziskovalne skupnosti Ljubljana in oblikovanje raziskovalnih programov za potrebe Ljubljane«, ki je bilo v programu skupščine mesta Ljubljane.

V svojih stališčih in sklepih je izpostavila zlasti problematiko razvoja inovacijske dejavnosti, povezovanja med raziskovalnimi skupnostmi in delovnimi organizacijami ter sodelovanja uporabnikov pri razvoju raziskovalnih programov in izkoriščanju rezultatov raziskovalnih nalog.

V skladu s stališči občinske skupščine, kakor tudi stališči skupščine mesta Ljubljane, je raziskovalna skupnost občine usmerjala svoje napore predvsem na naslednja področja:

- vprašanje kadrov v raziskovalnih in drugih organizacijah združenega dela,
- povezava stroke z znanostjo,
- nagrajevanje inovatorjev v organizacijah združenega dela,
- spremljanje inovacijske dejavnosti,
- analiza dohodkovnih odnosov v organizacijah združenega dela med raziskovalci in proizvodnimi organizacijami.

1. Kadri

V letu 1982 smo imeli v občini Ljubljana-Šiška registrirani dve raziskovalni organizaciji, in sicer v Leku in Inštitutu za turbinske

stroje. Postopoma so se začeli procesi ustanavljanja novih raziskovalnih TOZD oziroma sektorjev, tako da imamo danes šest registriranih raziskovalnih organizacij.

Zaradi dejstva, da je registracija raziskovalne organizacije imela za posledico tudi vzpostavitev raziskovalne strokovne strukture, se je število delavcev z izobrazbo močno povečalo (podrobnejše podatke glej: Analiza ...).

Veliko število delavcev, ki delajo na področju raziskovanja pa še ne pomeni absolutne rešitve za prestop v višjo obliko dela, saj gre za proces, v katerem se v nekaj letih preko oblik usposabljanja, potrjevanja samostojnosti pri delu, kakor tudi z utrjevanjem ter širšim priznavanjem raziskovalne organizacije šele ustvarjajo pogoji za njihovo afirmacijo. Zato je treba v tem smislu ugotoviti, da gre razvoj kadrov v pravilno smer. Resda so prisotne fluktuacije, predvsem mlajših raziskovalcev, kar je normalen proces (človek išče svoji podobi in znanju ustrezno delo) uveljavljanja novih strokovnjakov. Med starejšimi raziskovalnimi kadri pa te fluktuacije ni opaziti v tolikšni meri.

Da bi raziskovalni kadri pridobili tudi sodobna znanja, se bo občinska raziskovalna skupnost zavzemala predvsem za naslednje oblike izpopolnjevanja znanja:

- preko ustanavljanja krožkov kakovosti, v katerih naj bi čim več mladih strokovnjakov razvijalo svoje znanje in ga posredovalo neposrednim proizvajalcem,

- organizirala v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije funkcionalno izobraževanje iz tistih tehnoloških novosti, ki zaradi problemov pri transmissiji znanja v organizacije združenega dela niso znani širšemu krogu raziskovalcev, ob tem pa se bomo morali, močneje kot doslej, nasloniti na poslovodne kadre v OZD.

2. Povezovanje med znanostjo in prakso

Na tem področju so se v zadnjem času izboljšali pogoji medsebojnega sodelovanja. Medtem ko po pedagoški strani vse pogostejše opažamo sodelovanje med organizacijami združenega dela ter med visokošolskimi izobraževalnimi organizacijami v zvezi z izborom tem za doktorske disertacije, magistrske naloge in diplomske naloge, pa se v povratni smeri vse pogostejše pojavlja sodelovanje visokošolskih učiteljev v razvojno raziskovalnem delu organizacij združenega dela.

Četudi to velja v precejšnji meri bolj za tehnične poklice in sodelovanje v razvoju nove tehnologije, pa so že prisotne oblike sodelovanja na področju družboslovnih ved.

Že v osnovnem šolstvu, še bolj pa kasneje v usmerjenem izobraževanju, so v naši občini zelo aktivni klubi mladih tehnikov ter druge oblike združevanja mladih v tehnične poklice. Občinska raziskovalna skupnost sicer vsako leto financira del sredstev za pokritje nekaterih stroškov, vendar ni opazno večje sodelovanje med razvojnimi enotami organizacij združenega dela ter med temi klubi. Zato se bo morala občinska raziskovalna skupnost prizadevati, da z raznimi oblikami razstav, demonstracij in drugih oblik prezentacije vzbudi tudi pri organizacijah združenega dela interes za medsebojno sodelovanje. To je pomembno zagotavljanje, ker se bodo dijaki iz usmerjenega izobraževanja vključevali v vse oblike dela v organizacijah združenega dela po končanem usposabljanju, zato bi bila predhodna povezava med njimi in OZD samo izboljšanje izobraževanja.

3. Nagrajevanje inovatorjev

Občinska raziskovalna skupnost je temu problemu namenila posebno akcijo, katere rezultati so razvidni iz analize stanja na področju dohodkovnih odnosov v občini Ljubljana-Šiška. Šlo je namreč za realizacijo sporočila, ki smo ga skupno s klubom samoupravljalcev ter v sodelovanju s občinskim sindikalnim svetom občine Ljubljana-Šiška prenesli delegatom 16. srečanja »Rdeči prapor« v Kragujevcu letos februarja. V tej analizi se iz odgovorov na ankete in intervjuje s predsedniki delavskih svetov ter s poslovnimi organi v OZD kaže, katere oblike nagrajevanja so vse prisotne v OZD. Zato v tem sestavku ne bomo obširneje poročali o izvedbi tega sklepa. Velja pa potrditi, da se v organizacijah združenega dela odvija nagrajevanje inovatorjev po pravilnikih, ki so jih sprejele same OZD. Zato da bi bil poenoten postopek nagrajevanja, pa je občinska raziskovalna skupnost pripravila predlog poenotene pravilnika o nagrajevanju inovatorjev, ki ga bo ponudila organizacijam združenega dela, če bodo to hotele. Pravilnik je v izdelavi.

4. Spremljanje inovacijske dejavnosti

Že nekaj let skupščina občine Ljubljana-Šiška ob svojem občinskem prazniku, kakor tudi občinska raziskovalna skupnost podeljuje nagrade najboljšim inovatorjem za preteklo leto.

Ocenjujemo, da se je ta oblika, kljub nekaterim začetnim težavam, pokazala kot dobra. Vsako leto dobimo vse več predlogov za nagrade in priznanja, kar pomeni, da smo končno le prebili tisti

obroč nezaupanja, ki je bil prisoten ob predlaganju nagrad inovatorjem.

V okviru občinskega sindikalnega sveta Ljubljana-Šiška deluje odbor za inovacije, medtem ko je pri občinski konferenci SZDL oblikovan svet za znanost. V občinski raziskovalni skupnosti pa obstoji odbor za razvijanje inovativnega dela. V posameznih akcijah prihaja do kontinuiranega dela vseh treh teles, kar se je doslej pokazalo za koristno.

Z občasnimi akcijami (ankete, vprašalniki, poglobljeni intervjuji) poskušamo izmeriti utrip tega dela v organizacijah združenega dela. Dosedanji rezultati (ki so objavljeni v analizi stanja na področju dohodkovnih odnosov) so podrobneje obrazloženi problemi. Eden od pomembnih problemov je ta, da v naši občini še ni zaživila množična inovativna dejavnost kot eden od osnovnih pogojev večje aplikacije znanja v neposredno prakso.

Na 16. seji CK ZKS, ko je bilo govora o opiranju na lastne sile, je bila omenjena množična inovativna dejavnost, kot eden od pogojev opiranja na lastno znanje. Zato bomo morali v nadaljevanju te akcije uveljavljati v organizacijah združenega dela naše občine predvsem naslednje metodologije razvijanja množične inovativne dejavnosti:

KIP — krožki za izboljšanje poslovanja, ki se oblikujejo v organizacijah združenega dela po metodologiji, ki jo je razvil Zavod za produktivnost dela, ki je izšla pri Gospodarskem vestniku leta 1985.

USOMID — usmerjena, sistemska in sistematična, organizirana množična inventivnost in inovativnost pri delu, za katero je metodologijo izdal pod naslovom »Usposabljanje za usvarjalnost« Ekonomski center Maribor 1983.

Sicer pa je bilo več obrazložitev teh dveh oblik inovativne dejavnosti obrazloženo v Gospodarskem vestniku št. 6., 7., 8., 9., 10./1984 ter v Gospodarskem vestniku 36/85.

Naloga občinske raziskovalne skupnosti v naslednjem srednjeročnem obdobju bo torej v tem, da bomo po posameznih večjih organizacijah združenega dela predstavili metodologijo za uvažanje množične inventivne dejavnosti ter spremljali delo krožkov za izboljšanje kakovosti poslovanja.

Občinska raziskovalna skupnost Ljubljana-Šiška združuje 64 odstotkov prispelih sredstev v okviru mestne raziskovalne skupnosti za programe, ki so skupnega pomena. Z ostanom sredstev, ki je po odbitku 10 odstotkov za potrebe Raziskovalne skupnosti Slovenije, pride za razvoj vseh oblik dela le 26 odstotkov sredstev. Ne glede na to pa se v predsedstvu občinske raziskovalne skupnosti trudijo večino teh sredstev nameniti razvoju nove znanosti, s tem da podpiramo talentirane občane pri izdelavi magistrskih nalog in doktorskih disertacij, da podpiramo mlajše kadre, ki so organizirani v klubih in društvih, kar bi z drugimi besedami pomenilo, da gre večina sredstev prav za oblike vzpodbujanja novih inovacijskih dosežkov.

B. ANALIZA STANJA NA PODROČJU DOHODKOVNIH ODNOSOV MED RAZISKOVALNIMI IN PROIZVODNIMI ORGANIZACIJAMI ZDRUŽENEGA DELA

Klub samoupravljalcev občine Ljubljana-Šiška je bil nosilec sporočila 16. srečanja samoupravljalcev »Rdeči prapor« v Kragujevcu v začetku letošnjega leta. Sporočilo je nosilo naslov: »Urejanje dohodkovnih odnosov med naročniki in financirajo raziskovalnih dosežkov ter raziskovalnimi organizacijami.« Takoj pa moramo poudariti, da so se takšna sporočila pojavila tudi s strani nekaterih drugih nosilcev iz Slovenije ter tudi iz drugih republik.

Sporočilo je bilo ugodno sprejeto in objavljeno v končnem dokumentu 16. srečanja »Rdeči prapor«.

Glede na takšen razplet in da bi v sami občini preizkusili, kakšno je stanje na področju dohodkovnih odnosov med raziskovalnimi in proizvodnimi organizacijami, smo občinska raziskovalna skupnost in občinski svet zveze sindikatov Ljubljana-Šiška izvedli anketo med organizacijami, ki so registrirane kot raziskovalne organizacije v smislu določil zakona o raziskovalni dejavnosti (Uradni list SRS, št. 35/79). Tako smo z anketo zajeli naslednje OZD, ki so registrirane kot raziskovalne organizacije:

1. Inštitut za turbinske stroje — samoupravna delovna organizacija
2. Lek Ljubljana — TOZD Razvoj in raziskave
3. TZ Litostroj — TOZD Inštitut za raziskave, razvoj in projektiranje
4. Iskra Avtomatika — TOZD Razvojni inštitut
5. Donit Medvode — TOZD Inštitut
6. Iskra — Center za elektrooptiko

Poleg spredaj navedenih OZD (glavni namen raziskave se je nanašal prav na registrirane raziskovalne organizacije) pa smo z raziskavo zajeli še podatke drugih OZD, ki sicer niso še registrirane, vendar pa že opravljajo raziskovalna dela za potrebe

lastne organizacije, po potrebi tudi za druge OZD. Te OZD so naslednje:

1. Pivovarna Union
2. Color Medvode — TOZD Premazi
3. Gorenje-Tiki
4. Iskra Elektrovezve — TOZD Proizvodnja
5. Iskra IEZE — TOZD Naprave in orodja
6. Iskra — TOZD TV Prižanj
7. TZ Litostroj — TOZD Proizvodnja preoblikovalne opreme
8. ŽG — Podjetje za elektrifikacijo prog
9. Tiskarna Slovenija
10. DO IKO (SOZD IMP) SKIP
11. ŽG — Mostovna Ljubljana
12. Iskra Elementi — Feriti
13. Dekorativna
14. Tuba Ljubljana

Iz teh absolutnih odgovorov raziskovalnih organizacij v občini ter odgovorov, ki jih lahko štejemo kot vzorce smo raziskavo peljali v smislu že prej omenjenega »sporočila za 16. srečanje Rdeči prapor«. Zanimalo nas je, kako so urejeni dohodkovni odnosi v smislu določil zakona o združenem delu, ki dopušča oblikovanje dohodkovnih odnosov na naslednjih osnovah:

- na osnovi skupnega prihodka, kar pomeni, da raziskovalna organizacija participira svoje storitve v skupnem prihodu, ko raziskovalna inovacija dobi svojo potrditev v končnem proizvodu;
- na osnovi skupnega dohodka, kar pomeni, da se ukinejo kreditni odnosi med raziskovalnimi in proizvodnimi organizacijami in raziskovalne organizacije, ko gre za nove oblike investiranja in združevanja sredstev za nove naložbe;
- na osnovi svobodne menjave, kar pomeni, da raziskovalna organizacija prejema za svoje delo »pavšale«, ki so različno urejeni s samoupravnimi sporazumi med raziskovalnimi in proizvodnimi OZD;
- na osnovi kupoprodajnih pogodb (odnosov).

Čeprav zakon o združenem delu omogoča vse te oblike urejanja dohodkovnih odnosov, pa se v neposredni praksi najpogosteje uporabljata obliki svobodne menjave dela in kupoprodajni odnosi, ki sta za raziskovalne organizacije najmanj motivne, zato je tudi bila želja »sporočila 16. srečanju samoupravljalcev«, da naj bi se poskušali v čim večji meri opredeljevati za urejanje dohodkovnih odnosov na osnovah skupnega prihodka oziroma skupnega dohodka.

1. Raziskovalne (registrirane) OZD

a) Oblike dohodkovnih odnosov

Dohodkovnih odnosov, ki bi bili zasnovani na osnovah skupnega prihodka, je zaslediti le v eni OZD. Ni pa zasnovanih dohodkovnih odnosov na skupnem dohodu, pač pa so dohodkovni odnosi zasnovani največ na osnovi svobodne menjave dela in na podlagi kupoprodajnih odnosov med naročniki in izvajalci. Tako kupoprodajni odnosi, kot neposredne oblike svobodne menjave dela v svojem bistvu ne dosegajo intencij zakona o združenem delu, saj gre v tem pogledu za višjo stopnjo dela, ki naj bi zagotovilo raziskovalnim organizacijam večjo vzpodbudo za delo, kajti samo pokritje stroškov živega dela in priznanih materialnih stroškov prav gotovo ni oblika, ki bi strokovnjake v teh raziskovalnih organizacijah motivirala k večjemu razmišljanju o novih idejah, invencijah in inovacijah glede na dejstvo, da v navedenih raziskovalnih organizacijah razpolagamo s kadri, in sicer (TI, Iskra Avtomatika, Donit, Lek, Iskra Elektrooptika, Iskra Avtomatika — 31. 12. 1984):

- z doktoratom znanosti 26
- z izobrazbo magisterja 55
- z visoko izobrazbo 796
- z višjo izobrazbo 296

To število strokovnjakov predstavlja velik znanstveni potencial, ki pa v sedanjih pogojih v celoti ni izkoriščen za namene prestrukturiranja gospodarstva in za iskanje novih tehnoloških rešitev.

b) Obseg projektov (raziskovalnih nalog)

Če izhajamo iz anketnega vprašalnika, koliko raziskovalnih projektov je bilo začelih, koliko pa dokončanih ne glede na to ali so bili opravljeni za druge OZD oziroma za TOZD v DO — za čas od leta 1981—1985, potem je situacija naslednja:

Leto	1981	1982	1983	1984	1985	Skupaj
Začeto projektov	459	391	522	518	373	2263
Dokončanih projek.	345	331	451	437	366	1930

Ta podatek o skupnem številu projektov (raziskovalnih nalog) je treba dopolniti še, da je od skupaj 1930 dokončanih projektov

1115 namenjenih za potrebe lastne organizacije oziroma v razmerju 42 % : 58 % za potrebe domačih OZD in zunanje naročnike. Ta trditev zasluži nedvomno pozornost, saj je delo razvojno raziskovalnih institucij namenjeno prvenstveno razvojnemu delu v sami DO ali SOZD. Glede na splošno prakso v raziskovalnem delu število ... 333 ali 14 % nedokončanih projektov (raziskovalnih nalog) niti ni zaskrbljujoče, saj je »klima« sodobnega raziskovanja docela neugodna, prihaja do hitrih tehnoloških sprememb, fluktuacije (predvsem mlajšega kadra) itd., z druge strani pa prav gotovo še ni v celoti razčiščen odnos, kaj predstavlja razvojno in kaj raziskovalno delo. Sodimo, da je razvojno delo v sedanjem trenutku hitrih tehnoloških sprememb po zahtevnosti prednostno, vendar bi morala biti transmissija družbeno registriranih dosežkov v neposredno bazo hitrejša.

2. Organizacije, ki niso registrirane kot raziskovalne

a) Oblike dohodkovnih odnosov

Glede na dejstvo, da so organizacije, ki niso registrirane kot raziskovalne, konstituirane kot oddelki, sektorji ali pa tudi TOZD v okviru DO, se njihovi dohodkovni odnosi zasnovejo na osnovah svobodne menjave dela. Ob tem gre za oblike dela, ko takšne organizacije delajo na raziskovalnih nalogah (projektih) bodisi za lastno DO, ali pa tudi za druge DO v okviru branžne povezanosti. Vzrokov, da take organizacije niso registrirane kot raziskovalne je več. Zakon namreč zahteva izpolnitev več pogojev (strokovnost kadrov, zagotovitev financiranja, INDOK Center, dolgoročni razvojni programi itd.), i za marsikatero DO niso izpolnjeni v krajšem času. Resnici na ljubo pa je treba reči, da so se v zadnjih treh letih že začeli premikati v tej smeri, saj imamo danes že 5 registriranih raziskovalnih OZD, medtem ko smo pred štirimi leti imeli le eno.

b) Organiziranost inovativne dejavnosti

Obrazložitev tega problema izhajajo iz odgovorov na vprašalnike, ki smo jih posredovali kot način poglobljenega intervjuja direktorjem in predsednikom DS anketiranih OZD. Dejstvo, da je leto 1985 — leto inovacij, še ne pomeni, da smo na tem področju storili vse. Še vedno je preveč deklarativnih gesel, manj pa konkretnih akcij za vzpodbudo inovacijskega dela.

Korak dalje v tem je storila skupščina občine Ljubljana-Siška ter skupščina raziskovalne skupnosti Ljubljana-Siška, ki sta z vsakoletno podelitvijo nagrad inovatorjem uspela povečati število inovacij in tehničnih izboljšav, kar je nedvomno velik napredek. Še vedno pa so v OZD močno prisotne težnje, da je inovacijsko delo delovna obveznost, da za to ni potrebno posebnih stimulacij ter da se štejejo inovacije kot poslovna tajnost in še bi lahko naštevali. Tudi sredstva, ki jih OZD namenjujejo za izume, tehnične izboljšave, koristne predloge ali know-how, so izredno skromna. Kljub sprejetim pravilnikom o nagrajevanju inovatorjem ter pokazanemu poslovnemu učinku so zneski, ki so namenjeni nagradam, tudi skromni.

3. Zaključki

Sodobna, domača, pa tudi mednarodna konkurenca terja od ponudnikov stalno inoviranje proizvodov. Z vidika posamezne asociacije združenega dela je ekonomska nuja, da organizira razvojno raziskovalno dejavnost, ki mora producirati nove ideje, novo znanje, to je inovacije oziroma, da se poveže pri tem z ustreznimi nosilci znanja (raziskovalnimi enotami itd.). Nato je treba invencije uporabiti v gospodarske namene in jih s tem spreminiti v inovacije. Ker je invencija rezultat raziskovalno-razvojnega dela, ki še ni gospodarsko uporabljen, lahko postavimo trditev, da je najtežja ovira prehod med invencijo in inovacijo, saj se na tej poti postavljajo včasih nepremagljive ovire, ki niso vedno rezultat vpliva objektivnih dejavnikov.

Za vsako organizacijo združenega dela je izredno pomembno, da je seznanjena z novimi dosežki raziskovalnega dela drugih. S tem se namreč izognejo neracionalnemu delu v lastni raziskovalno-razvojni dejavnosti, da se ne lotijo iskanja novih rešitev, ki so sicer že znane in niso več nove. Zlasti je to pomembno za takšne organizacije združenega dela, ki ne morejo razvijati vseh oblik raziskovalne dejavnosti, ker je nezadostna inovacijska sposobnost tisti omejitveni faktor, zaradi katerega OZD ne morejo voditi ofenzivne strategije, ampak bolj imitativne.

Znanje je produkcijski faktor, s katerim je treba upravljati enako kot z drugimi proizvodnimi sredstvi. Vendar se ob tem mora izpostaviti odgovornost, kako je to znanje uporabljeno, ali ga znamo sploh ceniti in končno, kako ga uporabljamo v verigi reprodukcijsko povezanih OZD ter odnosov med raziskovalnimi in proizvodnimi OZD. Čeprav analiza stanja v občini Ljubljana-Siška na področju raziskovalne dejavnosti kaže trende izboljšanja, pa menimo, da bi morali vztrajati še vnaprej predvsem na naslednjih zaključkih:

1. Množična inovativna dejavnost, ki pomeni dejavnost ljudi, ki za raziskovanje niso posebej zadolženi, kakor tudi inovativna dejavnost delavcev, zaposlenih v raziskovalnih OZD, enotah, sektorjih in službah mora postati ekonomska potreba in nuja OZD naj bi se povezovala preko krožkov kakovosti pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Zadolženi: poslovodni organi v OZD

2. Vse OZD morajo poiskati možnosti za transmisijo znanja, ki je že uporabljen v raziskovalnih projektih oziroma nalogah. To je mogoče storiti s povezovanjem v krožku kakovosti.

Zadolženi: poslovodni organi v OZD

3. Vse inovacijske pobude je treba ustrezno stimulirati, saj je znano, da je na 1000 pobud 100 uporabnih, 10 pa izvedljivih. ORS in OSS bosta v ta namen pripravila osnutek vzorčnega pravilnika, ki bo na razpolago tistim OZD, ki ga še niso izdelale oziroma če ga že le poenotiti.

Zadolženi: poslovodni organi v OZD, ORS in OSS

4. Ob reelekciji poslovodnih kadrov v OZD je treba imeti kot pogoj, ali poslovodni organ upošteva (in izvaja) inovacijske pobude svojih delavcev.

Zadolženi: kadrovska komisija pri OK SZDL

5. Akcije o množični inovativni dejavnosti naj ne bodo občasne in enkratne, ampak naj bodo kontinuiran proces dela v OZD.

Zadolženi: OSS in ORS

6. Za zaposlovanje raziskovalnih delavcev naj ne bo zaposlitvenih omejitev.

Zadolženi: SIS za zaposlovanje

7. V OZD je treba v letnih planih točno določiti plan razvoja in določiti, na kakšen način in s kakšnimi sredstvi ter kadri bo razvoj realiziran.

Zadolženi: poslovodni organi OZD

8. V zaključnih računih prikazati delež sredstev, ki je bil namenjen za razvoj in množično inventivno dejavnost ter zasledovati gospodarske uspehe le-teh.

Zadolženi: poslovodni organi OZD

9. V čim večji meri zagotoviti pogoje za organiziranje razvojno-raziskovalnih služb v OZD. Ker za organizacijo teh služb ni pogojev, se je potrebno nasloniti in dohodkovno povezati z ustreznimi raziskovalnimi organizacijami.

Zadolženi: poslovodni organi OZD

10. V OZD je treba zagotoviti delavca, ki bo skrbel za reševanje problematike s področja inovativne, pa tudi raziskovalne dejavnosti.

11. Podpreti akcijo, da postanejo DS TOZD ali DO nosilci konferenc delegacij za SIS raziskovanje.

Predlogi in vprašanja delegatov

36. seja zboru krajevnih skupnosti, 3. 6. 1985

KS SENICA, MEDVODE

Vprašanje:

Delegaciji sta sprožili vprašanje glede financiranja komunalnih objektov po sistemu »dinar na dinar.« Izrazili sta bojazen, da bi bil tak način financiranja ukinjen, s tem pa bi tudi zastale aktivnosti na tem področju v manjših primestnih KS.

Odgovor:

O načinu prispevanja občanov v krajevnih skupnostih občine Ljubljana-Šiška za hitrejšo realizacijo najbolj perečih komunalnih vprašanj v teh krajevnih skupnostih je komunalna skupnost ljubljanskih občin obveščena, toda tega načina sofinanciranja ni mogla vključiti v programske naloge za leto 1985. Pobudo bomo prav gotovo upoštevali pri pripravi srednjeročnih in letnih programov v naslednjem petletnem obdobju. Poizkušali jo bomo tudi sistematsko dodelati v smislu, da bodo občani za naloge, ki bodo prioritete v naslednjem srednjeročnem obdobju lahko združevali oziroma hranili sredstva, za vnaprej pa bomo iskali rešitve tudi za občasna sofinanciranja manj pomembnih nalog.

Odgovor pripravila:
Komunalna skupnost
ljubljanskih občin

37. seja zboru krajevnih skupnosti, 11. 7. 1985

KS VIŽMARJE-BROD

Vprašanje:

Sprašujejo, kdaj bo na območju njihove KS zgrajena kanalizacijska mreža?

Odgovor:

V odgovoru ZIL TOZD Urejanje stavbnega zemljišča navaja, da je približno 50% omenjenega območja brez kanalizacije. Družbena sredstva ne omogočajo izgradnje kanalizacije, kar pa bi bilo nujno, saj leži območje v III. varstveni coni vodnih virov. Komunalni deficit je nastal iz dveh razlogov: nekateri občani niso plačali prispevka in upravljalec (Komunalna skupnost Ljubljana-Šiška oz. Sklad za komunalno urejanje stavbnih zemljišč) ni zgradil komunalnih naprav oz. je sredstva uporabil za druge soseske. V letu 1985 bo ZIL pridobil del tehnične dokumentacije za še nezgrajene komunalne naprave, ovrednotil dela, izdelal pregled plačil stroškov za komunalno opremo v preteklih letih in izdelal predlog z variantnimi rešitvami finančne konstrukcije za financiranje izgradnje komunalnih naprav. Glede na to, da občani na tem področju še niso ničesar prispevali za izgradnjo fekalne kanalizacije se bo potrebno na nivoju Ljubljane dogovoriti za način financiranja, saj le-to ni rešeno niti za območja v I. in II. varstveni coni vodnih virov. Po planu je predviden pričetek gradnje kanalizacije v Vižmarjih po letu 1986.

38. seja zboru krajevnih skupnosti, 26. 9. 1985

KS PODUTIK

Vprašanje:

Kdaj se bodo končala dela na Ul. Marije Hvaličeve?

Odgovor:

Dela pri izdelavi meteornege kanala po Mladinski ulici so bila končana dne 15. 8. 1985 razen ponovnega asfaltiranja.

Dela na Ulici na Straški vrh so bila naročena dodatno (izven pogodbe) prav tako tudi ostala dela na odseku Ul. Marije Hvalič, ter so bila brez asfaltiranja (prečno in vzdolžno odvodnjavanje) končana dne 24. 9. 1985.

Z asfaltiranjem Mladinske ulice, pločnika Ul. M. Hvalič (dodatno naročilo) saniranjem starih neustrezno izvedenih prekopov ter asfaltiranjem Ul. na Straški vrh v dolžini 10 m se je pričelo dne 25. 9. 1985. Dela so bila končana 27. 9. 1985. Za asfaltiranje celotnega kompleksa smo se odločili zaradi manjših stroškov, ki bi nastali v nasprotnem primeru zaradi večkratnih prevozov in prestavitve strojev.

Odgovor pripravila:
Standard operativa

KS HINKO SMREKAR

Vprašanje:

Kdaj bo razgrnitev ZN za industrijsko cono?

Odgovor:

Skladno z zakonom o urbanističnem planiranju je bil izdelan tehnični del zazidalnega načrta za zazidalne otoke ŠP 2, ŠM 1, SR 2/3 in SS 102/2 ob gorenjski progi.

S sprejetjem zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84) je potrebno ta zazidalni načrt uskladiti z določili zakona.

ZIL TOZD Urbanizem — LUZ je pričel z uskladjitvijo, vendar je potrebno preveriti in uskladiti tudi programe posameznih uporabnikov v coni. Sprejem in obravnavo navedenega zazidalnega načrta sta odvisna predvsem od sodelovanja uporabnikov pri dopolnitvi dokumenta.

Predvidevamo, da bo možno obravnavati sprejem tega zazidalnega načrta na zborih skupščine občine Ljubljana-Šiška v I. trimesečju leta 1986.

Odgovor pripravil:
Komite za urejanje prostora Šiška

Predlog

Na podlagi družbenega dogovora o posebnih blagovnih rezervah osnovnih živil in neživilskih proizvodov v ljubljanskih občinah z dne 27. 10. 1978 in 190. člena statuta občine Ljubljana-Šiška (Uradni list SRS, št. 2/78, 31/81 in 8/82) je skupščina občine Ljubljana-Šiška na seji zboru združenega dela, dne 1985 in na seji zboru krajevnih skupnosti, dne 1985 sprejela

ODLOK

o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1986

1. člen

S tem odlokom se v občini Ljubljana-Šiška uvaja poseben prispevek iz osebnega dohodka delavcev in sicer po stopnji 0,2% za